

BRUSSEL-HOOFDSTAD

**VERENIGDE VERGADERING
VAN DE
GEMEENSCHAPPELIJKE
GEMEENSCHAPSCOMMISSIE**

GEWONE ZITTING 2003-2004

14 NOVEMBER 2003

VOORSTEL VAN ORDONNANTIE

**tot wijziging van de organieke wet van
8 juli 1976 betreffende de openbare centra
voor maatschappelijk welzijn om bijstand te
verlenen aan gehandicapte leden van de raad
voor maatschappelijk welzijn**

(ingediend door mevr. Dominique BRAECKMAN (F)
en de heer Bernard IDE (F))

Toelichting

Dit voorstel strekt ertoe om, net zoals de wet van 11 juli 1994 tot wijziging van de nieuwe gemeentewet dat voor de gemeenteraadsleden doet (art. 12*bis*), de deelname van gehandicapte leden van de raad voor maatschappelijk welzijn aan de werkzaamheden van die raad te vergemakkelijken.

Indien het moeilijker, of zelfs onmogelijk is om aan bepaalde activiteiten deel te nemen, kunnen mensen met een bepaalde handicap hierdoor ontmoedigd worden om zich kandidaat te stellen bij verkiezingen voor democratische assemblees en om effectief deel te nemen aan de vergaderingen ervan.

De Waalse Gewestraad heeft reeds bij wege van het decreet van 6 april 1995 tot wijziging van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn (invoeging van een artikel 20*ter*) een maatregel genomen die te vergelijken valt met die welke hier wordt voorgesteld.

BRUXELLES-CAPITALE

**ASSEMBLEE REUNIE
DE LA COMMISSION
COMMUNAUTAIRE
COMMUNE**

SESSION ORDINAIRE 2003-2004

14 NOVEMBRE 2003

PROPOSITION D'ORDONNANCE

**modifiant la loi du 8 juillet 1976 organique
des centres publics d'aide sociale afin
d'assurer une assistance au membre
handicapé du conseil
de l'aide sociale**

(déposée par Mme Dominique BRAECKMAN (F) et
M. Bernard IDE (F))

Développements

A l'instar de ce que la loi du 11 juillet 1994 modifiant la nouvelle loi communale prévoit pour les conseillers communaux (art. 12*bis*), la présente proposition vise à faciliter la participation aux travaux du conseil de l'aide sociale du membre du conseil ayant un handicap.

En effet, en rendant plus difficile, voire impossible, la réalisation de certaines activités, certains handicaps peuvent décourager ceux qui en sont affectés de présenter leur candidature aux élections des membres des assemblees démocratiques, puis encore de participer effectivement à leurs réunions.

Une mesure similaire à celle proposée ici a déjà été par le Conseil régional wallon via le décret du 6 avril 1995 modifiant la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale (introduction d'un article 20*ter*).

De voorgenomen bepaling stelt de volgende voorwaarden :

- het Verenigd College stelt de criteria vast waaraan het gehandicapte raadslid moet voldoen om in aanmerking te komen voor de bijstand van een derde bij de vervulling van zijn mandaat;
- de vertrouwenspersoon die door het gehandicapte raadslid wordt gekozen, moet voldoen aan de verkiesbaarheidsvereisten die gelden voor het raadslid zelf;
- daarbij komt dat men geen personeelslid mag zijn van de gemeentediensten of van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn teneinde de onafhankelijkheid te waarborgen;
- ten slotte moet de helper dezelfde eed afleggen als het raadslid zelf.

In verband met die eed, dient te worden opgemerkt dat de voorgestelde wijziging niet behelst dat de eed moet worden afgelegd op een ander tijdstip dan de indiensttreding van de helper. Dit biedt enige soepelheid bij het zoeken naar en de eventuele vervanging van deze laatste.

Om een beter inzicht te krijgen in de rol van deze vertrouwenspersoon, is het wellicht niet nutteloos te herinneren aan het volgende uittreksel uit de memorie van toelichting ⁽¹⁾ van het ontwerp van wet dat aan de oorsprong ligt van de eerder genoemde wet van 11 juli 1994:

« De vertrouwenspersoon heeft dezelfde rechten en plichten als het raadslid zelf; hij heeft bijvoorbeeld ook toegang tot alle documenten waartoe het raadslid toegang heeft, kan deelnemen aan de niet openbare zittingen van de gemeenteraad en deelnemen aan de geheime stemmingen, steeds met dien verstande dat hij niet in de plaats treedt van de verkozene maar hem of haar alle nodige bijstand verleent. Dit betekent bijvoorbeeld dat de vertrouwenspersoon niet aan de vergaderingen of stemmingen kan deelnemen indien het verkozen raadslid niet aanwezig is maar dat hij wel overal waar het raadslid zich begeeft in de uitoefening van zijn mandaat bijstand mag verlenen. ».

In tegenstelling tot de bepaling die geldt voor de gemeenteraadsleden en voor de leden van de Waalse OCMW-raden, voorziet dit voorstel in een vergoeding van de helper volgens dezelfde regels als die welke van toepassing zijn op het raadslid zelf.

La disposition envisagée prévoit les conditions suivantes :

- les critères pour qu'un conseiller handicapé ait accès à l'assistance d'un tiers dans l'exercice de son mandat sont définis par le Collège réuni;
- la personne de confiance choisie par le conseiller handicapé doit satisfaire aux conditions d'éligibilité s'appliquant au conseiller lui-même;
- s'y ajoute l'exigence de n'être ni membre du personnel communal ni du personnel du Centre public d'aide sociale de la commune concernée, garanties d'indépendance;
- enfin, l'assistant devra prêter le même serment que le conseiller lui-même.

A propos du serment de l'assistant, on notera que la modification proposée n'impose pas que le serment soit prêté à un moment autre que celui de l'« entrée en fonction » de l'assistant, ce qui assure une certaine souplesse dans sa recherche ainsi que dans son remplacement, le cas échéant.

Pour mieux cerner le rôle de cette personne de confiance, il n'est sans doute pas inutile de rappeler l'extrait suivant de l'exposé des motifs ⁽¹⁾ du projet de loi à l'origine de la loi susmentionnée du 11 juillet 1994.

« La personne de confiance a les mêmes droits et les mêmes devoirs que le conseiller lui-même; elle a par exemple accès à tous les documents auxquels le conseiller a accès, elle peut participer aux séances à huis clos du conseil communal et prendre part aux scrutins secrets, étant toutefois entendu qu'elle ne se substitue pas à l' élu mais qu'elle lui prête toute l'assistance voulue. Cela signifie par exemple que la personne de confiance ne peut participer à des réunions ou à des scrutins si le conseiller élu n'est pas présent, mais qu'elle peut en revanche prêter assistance au conseiller partout où il se rend dans l'exercice de son mandat ».

Au contraire de la disposition correspondante pour les conseillers communaux et pour les conseillers de l'aide sociale wallons, la présente proposition prévoit l'indemnisation de l'assistant selon les mêmes modalités que celles qui s'appliquent au conseiller lui-même.

(1) Gedr. St. Senaat, zitting 1992-1993, 851-1, blz. 3.

(1) Doc. Parl., Sénat, sess. 1992-1993, 851-1, p. 3.

De loutere omzetting van de bepalingen die thans van kracht zijn voor de gemeenteraadsleden zou de werkelijke toegankelijkheid van het mandaat van lid van de raad voor maatschappelijk welzijn voor de personen met een handicap niet voldoende garanderen. Die bepalingen brengen voor de helper immers een gelijkaardige werklast mee als die voor het raadslid. Het raadslid krijgt echter wel een vergoeding; de helper niet. Bovendien is het zinloos dat wordt toegestaan dat het gehandicapte raadslid zich laat bijstaan als de helper dit gratis moet doen of als het raadslid zijn presentiegeld volledig of gedeeltelijk aan zijn helper moet afstaan.

Een gelijke vergoeding is gemakkelijk te verantwoorden door het feit dat de helper zijn rol zal spelen in iedere fase van het werk van het raadslid, zoals de gelijkheid van midelen tussen de helper en het raadslid, die de voorgestelde bepaling invoert, laat veronderstellen.

Tot slot, wordt een bijzondere bepaling ingevoerd voor het bijstaan van een lid van de raad voor maatschappelijk welzijn met een handicap als deze bij de uitoefening van zijn ambt de bijstand nodig heeft van een specifiek opgeleide persoon. Men denkt hier bijvoorbeeld aan de verpleegkundigen en de gebarentolken, die beroepshalve bijstand zullen verlenen. Het wordt aan het Verenigd College overgelaten om de gevallen en de regels van die bijstand te omschrijven.

Om dezelfde redenen wordt tegelijk bij de Brusselse Hoofdstedelijke Raad een voorstel van ordonnantie ingediend om de helpers van de gemeenteraadsleden met een handicap te vergoeden.

En effet, il apparaît que la simple transposition des dispositions actuellement en vigueur pour les conseillers communaux ne garantirait pas suffisamment l'accessibilité réelle à l'exercice du mandat de conseiller à l'aide sociale aux personnes ayant un handicap, car ces dispositions font peser sur l'assistant une charge de travail similaire à celle qui revient au conseiller, tout en refusant au premier l'indemnité garantie au second. Par ailleurs, il ne sert pas à grand chose de permettre au conseiller handicapé de se faire assister si l'accompagnateur ne peut le faire que bénévolement ou si le conseiller doit lui laisser tout ou partie de son jeton.

Quant à l'égalité des indemnités, elle se justifie aisément par la circonstance que l'assistant jouera son rôle à chaque phase du travail du conseiller, ainsi que le laisse entendre l'égalité de moyens entre l'assistant et son conseiller de référence que reconnaît la disposition proposée.

Enfin, une disposition particulière est prévue pour l'aide du membre du conseil de l'aide social atteint d'un handicap nécessitant l'assistance, dans le cadre de sa fonction, d'une personne spécialement qualifiée. On pense ici par exemple aux infirmiers et aux traducteurs en langue des signes, lesquels fourniront leurs prestations dans le cadre de leur profession. La définition des hypothèses et des modalités de cette aide est confiée au Collège réuni.

Par identité de motifs, une proposition d'ordonnance est déposée simultanément auprès du Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale qui vise à assurer l'indemnisation des assistants des conseillers communaux ayant un handicap.

Dominique BRAECKMAN (F)
Bernard IDE (F)

VOORSTEL VAN ORDONNANTIE

tot wijziging van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn om bijstand te verlenen aan gehandicapte leden van de raad voor maatschappelijk welzijn

Artikel 1

Deze ordonnantie regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 135 van de Grondwet.

Artikel 2

In artikel 20 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, worden de woorden « en de vertrouwenspersonen bedoeld in artikel 20ter » ingevoegd na de woorden « de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn ».

Artikel 3

In de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, wordt een artikel 20ter ingevoegd, luidend:

« Art. 20ter. Het lid van de raad voor maatschappelijk welzijn dat wegens een handicap zijn mandaat niet zelfstandig kan uitoefenen, kan zich voor de uitoefening van dit mandaat laten bijstaan door een vertrouwenspersoon die gekozen wordt uit de kiezers van de gemeente, voldoet aan de verkiesbaarheidsvereisten voor het mandaat van lid van de raad voor maatschappelijk welzijn en geen personeelslid is van de gemeentediensten of van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van de desbetreffende gemeente.

Voor de toepassing van het eerste lid, stelt het Verenigd College de criteria vast waaraan het gehandicapte raadslid moet voldoen.

Bij het verlenen van de bijstand, heeft de vertrouwenspersoon dezelfde verplichtingen en krijgt hij dezelfde middelen ter beschikking als het lid van de raad voor maatschappelijk welzijn, met inbegrip van het ontvangen van presentiegeld.

Het Verenigd College stelt de soorten handicaps vast die het lid van de raad voor maatschappelijk welzijn recht geven op de bijstand van een specifiek opgeleide persoon, alsook de wijze en het bedrag van de vergoeding van deze persoon voor rekening van het centrum. Deze persoon hoeft niet noodzakelijk te worden gekozen uit de kiezers van de gemeente, te voldoen aan de verkiesbaarheidsvoor-

PROPOSITION D'ORDONNANCE

modifiant la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale afin d'assurer une assistance au membre handicapé du conseil de l'aide sociale

Article 1er

La présente ordonnance règle une matière visée à l'article 135 de la Constitution.

Article 2

A l'article 20 de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale, les mots « et les personnes de confiance visées à l'article 20ter » sont insérés après les mots « les membres du Conseil de l'aide sociale ».

Article 3

L'article 20ter suivant est inséré dans la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale :

« Art. 20ter. Le membre du conseil de l'aide sociale qui en raison d'un handicap, ne peut exercer seul son mandat peut, pour l'accomplissement de ce mandat, se faire assister par une personne de confiance choisie parmi les électeurs de la commune qui satisfait aux conditions d'éligibilité pour le mandat de membre du Conseil de l'aide sociale, et qui n'est ni membre du personnel communal ni du personnel du centre public d'aide sociale de la commune concernée.

Pour l'application de l'alinéa 1er, le Collège réuni fixe les critères déterminant la qualité de conseiller handicapé.

Lorsqu'elle fournit cette assistance, la personne de confiance est soumise aux mêmes obligations et dispose des mêmes moyens que le membre du Conseil de l'aide sociale, en ce compris la perception de jetons de présence.

Le Collège réuni arrêté les types de handicaps donnant droit à l'assistance du membre du conseil de l'aide sociale par une personne spécialement qualifiée, ainsi que le mode et le montant de la rémunération de cette dernière à charge du centre. Cette personne ne devra pas nécessairement être choisie parmi les électeurs de la commune, ni satisfaire aux conditions d'éligibilité pour le mandat de membre du Con-

waarden voor het mandaat van lid van de raad voor maatschappelijk welzijn en de eed af te leggen als bedoeld in artikel 20ter. De eventuele steun van andere overheden in het kader van de bijstand aan personen met een handicap wordt van zijn vergoeding afgetrokken. ».

Artikel 4

Deze ordonnantie treedt in werking de dag waarop ze in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

seil de l'aide sociale, ni encore prêter le serment prévu à l'article 20ter. De sa rémunération est déduite celle qu'elle tire éventuellement des aides offertes par d'autres autorités publiques pour l'assistance aux personnes handicapées ».

Article 4

La présente ordonnance entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

Dominique BRAECKMAN (F)
Bernard IDE (F)

